38383

врѣма-то си юнашкы 1) и търпите всичкы-ты м8 притѣсненіꙗ, ȥащо-то въ тыꙗ дни много ще срѣщнити м8чители. Заради това не ставайте несмысленни 2), нъ оумни 3) и раȥ8мѣйте Божіе-то щеніе. А ȥа да бѫдите оумни и трѣȥвени, не трѣба да сѧ опивате съ вино, ȥащо-то чрѣȥъ вино-то піаныꙗ-тъ прави сѣкаквѫ беȥпѫтность и мрасотѫ, нъ на мѣсто съ вино напълнайте сѧ съ благодать-тѫ отъ свѧтаго Д8ха. Като поучавате и съвѣт8вате себе си съ псалмы: Давидовы и пѣніꙗ на свѧтіи 4) и пѣсни д8ховны отъ Моусеꙗ, Деворѫ, Варака и Давида 5), а не свѣтскы, и то не само съ оуста и джюны да пѣете, нъ да е ȥаедно съ пѣсни-ты и оумъ-тъ и д8шѧ-та ви."

Нека дадемъ сега вниманіе въ Слово-то, кое-то ще говори ȥа піанство-то, кое-то е единъ отъ голѣмы-ты грѣхове.

XXXIV. СЛОВО ȥа піанство-то.

„И҆ не оу҆пива́йтесѧ ві̑номъ, въ не́мже є҆́сть бла́дъ."

Защо Павелъ толкоȥи на кратко споменѫ за піанство-то, дор8 самъ на др8го мѣсто го счислава съ най-страшны-ты грѣхове, които заключвать врата-та на небесно-то царство отъ оныꙗ, които правѧть такви-ȥи грѣхове 6)? Защо-то толкоȥи сѫ ꙗвны и поȥнаты сѣком8 лошевины-ты, които происходждать отъ піанство-то, що-то не е н8ждѫ отъ пространно съвѣт8ванье; нъ на жалость дор8 е това тѫй мы пакъ виждамы чи Хора-та твърдѣ не отбѣгватъ отъ піанство-то и, заради това ще поговоримъ нѣщо за него, за да сѧ полз8вамы отъ това.

Ное и Лотъ бѣхѫ человѣци праведни и свѧтіи 7), нъ като сѧ опихѫ, Ное лѣжаше голъ въ кѫщѫ-тѫ си и Симъ и Іафеѳъ го покрыхѫ, а Лотъ съгрѣши съ дъщеры-ты си! 8) нъ тіи само еднъждь съгрѣшихѫ. А ако обърнемъ очи-ты си къмъ сегашны-ты піаницы ще видимъ разны и многовидны зрѣлища сичкы-ты за окайванье и оплакванье. Ще видимъ др8гы піаници да сѧ смѣꙗть, гдѣ-то не е за смѣхъ, др8гы да плачать неутѣшимо, безъ да иматъ причинѫ, др8гъ піанъ да си маха главѫ-тѫ, а на др8гыго да висы на доло, единъ да приказва безъ да свършва, и безъ да има разговоръ-тъ м8 нѣкаквѫ връскѫ или раз8мъ, др8гъ нито да говори, нито да чюва, др8гъ да мармори, на др8гъ да сѧ распѣнаны оуста-та и да крѣщи и да выка и заплашва, и да сѧ вижда като бѣсенъ и звѣръ а не человѣкъ, на др8гъ виждамы чи м8 отпаднѫли очи-ты пожелтѣло м8 лице-то, и м8 сѧ фанѫлъ ꙗзыкъ-тъ, и е повече мъртъвъ, нежели живъ и като оумрѣлъ го заносѧть въ кѫщѫ-тѫ м8 за скърбь на женѫ м8, за срамъ на чѧда-та м8, за безчестіе на роднины-ты м8 и за радость на непріꙗтели-ты м8. Нъ най главно-то е чи м8 сѧ поврѣжда оумъ-тъ: паматствованіе-то м8 сѧ изг8бва разсѫжденіе-то м8 огасва и оумъ-тъ м8 потемнѧва, и за то піаніа-тъ не е способенъ за никаквѫ работѫ! нито за тайнѫ. нито за х8дожество 9), нито за на8кѫ, нити за званіе, нито за търговщинѫ, нито за оуправитель и кѫтникъ на кѫщѫ-тѫ си. Освенъ това колко болести нанасѧть на себе си чрѣзъ піанство-то піани-ты! болесть въ очи-ты, болесть въ гърды-ты, разслабленіꙗ въ ставици-ты, треперанье, красницѫ и дамлѫ. Нъ може да рече піаныꙗ-тъ, чи не ли ще оумрѫ или рано или кѫсно? менѣ все

1) Дан. 2 8. 2) Матѳ. 6 19. Лук. 12 20. 3) Матѳ. 25 4 24 46. 4) Псал. 21 22 Матѳ. 26 30 Дѣꙗн. 16 25 Исх. 15 Второз. 31 22 Суд. 12. 5) 2 Царств. 25 1. 6) Гал. 5 19—21. 7) Быт. 6 6 19 21. 8) Быт. 9 23. 9) Матѳ. 6 24.

38283

едно ми дьржи. То е тѫй, и всакъ человѣкъ ще оумре 1), нъ піанство-то поврѣжда дꙋшѫ-тѫ, лишава ны отъ спасеніе-то, защо-то ны кара да правимъ най тѣжкы-ты грѣхове: невъздьржаніа разны и мрьсны, клѣтвы, псꙋваніа, раны и оубійства! за то свато-то писаніе оплаква 2) на много мѣста піаны-ты.

Человѣче, не са лъжи, и недѣй мысли чи піанство-то е веселіе, а піаніа-тъ веселъ, и чи то е малъкъ грѣхъ. Богъ не сѫди споредъ наши-ты кривы мнѣніа, нито глѣда на лꙋкавы-ты ни обичаи, той изрѣква споредъ вѣчны-ты негови закони. Человѣче, не са мами, нъ чюй небесныиа-тъ отецъ, какво дꙋма: „возстани спай и воскрни ѿтъ мертвыхъ," т. е. стани отъ смьртоносныиа-тъ сънь на піанство-то и въскрьсни отъ мьртвы-ты мꙋ дѣла; стани и виждь чи піанство-то истрива отъ тебе Божіе-то подобіе и та прави безсловесно и звѣръ; стани и виждь, чи піанство-то граби отъ тебе всако достойнство, распрьсва ти иманье-то и та остава голъ и покрꙋсанъ и за смѣхъ на Хора-та, хвьрла та въ толкози болести, докарва ти безвременнѫ смьрть и та лишава отъ небеснѫ-тѫ славѫ, и ти приготва вѣчныиа-тъ огьнь. Заради това длъжни смы, възлюблени братіа, да са пазимъ отъ піанство-то и отъ піанскы-ты дрꙋжества, отъ чаши-ты имъ, и отъ всако мѣсто, гдѣ-то са піе много вино, и да са испълнамы съ дꙋхъ, като си четемъ и пѣемъ ѱалмы и пѣніа и пѣсни дꙋховны, въ сьрдца-та си. — Аминь.

Тълкованіе въ Павлово-то посланіе ко Ефесеемъ,

кое-то са чете въ двадесать и седмѫ недѣлѭ.

„Братіе, возмогайте во Гдѣ, и въ державѣ крѣпости егѡ." (Зач. слг. гл. ѕ, 10—18).

Богодꙋхновенный Павелъ, като прѣмѫдрый оучитель на искꙋство-то отъ дꙋховныиа-тъ бой, поꙋчава Христовы-ты войници, какъ да противостоiѫть противъ невидимы-ты си неприiатели, и имъ прѣдлага съвѣты, правила, извѣстіа, подкананіа, като гы въоржжава отъ главѫ-тѫ до крака-та; и първо имъ дава дьрзость и имъ напомна чи иматъ сѫжꙋникъ и помощникъ Господа Іисꙋса Христа; второ имъ възбꙋжда вниманіе-то, като имъ казва, кои сѫ и какви сѫ тѣхни-ти неприiатели и каквы силы и стратигимы иматъ; трете имъ дава правила, какъ да са приготватъ; четвьрто имъ iавава кои сѫ сгодны-ты орꙋжіа, и кои сѫ по-силны; а пето имъ са обѣщава съ тѣзи оржжіа побѣды и тріꙋмфы. Това съдьржава днешніа-тъ Апостолъ. А защо-то неприiатели-ти ни сѫ невидимы, діаволи-ти, и са біемъ за небесно-то царство, за то нека дадемъ вниманіе, за да можемъ да побѣдимъ тіа не помиримы наши врагы, за да са оудостоимъ за вѣнцы отъ небеснѫ славѫ.

„Братіе, юнаци бѫдете и са въодꙋшевлавайте, като са надѣвате на Господа и на крѣпкѫ-тѫ неговѫ силѫ. А защо-то діаволъ-тъ (клѣветникъ-тъ) оупотрѣблава безбройны прѣльстны срѣдства и лꙋкавы искꙋства, за да измамы человѣци-ты, т. е. показва са и като пророкъ, и като апостолъ, и като ангелъ 3), и като добродѣтеленъ, заради това облечѣтеса съ всичкы-ты Божіи оржжіа, за да можете да мꙋ противостоите. Защо-то бор-

1) Псал. 88 48 2) Исх. 5 11 Причт. 23 29—30 Матѳ. 18 6 7 Римл. 2 24 1 Кор. 6 10 Матѳ. 25 46. 3) 2 Кор. 11 1.